

VSD

VERGİ SORUNLARI DERGİSİ

GELİR VERGİSİ REHBERİ

Tuncel ATABEY

Daire Başkanı

www.vergisorunlari.com.tr

2025 YILI
GELİR VERGİSİ
REHBERİ

Tuncel ATABEY
Daire Başkanı

MART-2025

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ KISIM.....	16
GELİR VERGİSİNİN KAPSAMI VE	16
GENEL HÜKÜMLER.....	16
BİRİNCİ BÖLÜM.....	16
GELİR VERGİSİ KANUNU'NUN	16
GENEL ESASLARI.....	16
1-GELİRİN TANIMI.....	16
2. VERGİYE TABİ GELİRİN ÖZELLİKLERİ.....	17
2.1. Gelirin Şahsilik Özelliği.....	17
2.2. Gelirin Yıllık Olma Özelliği	17
2.3. Gelirin Gerçek ve Safi Olması Özelliği	17
2.4. Gelirin Elde Edilmiş Olması Özelliği	18
3. GELİR VERGİSİNDE MÜKELLEFİYET VE ŞEKİLLERİ	18
3.1. Tam Mükellefiyet.....	18
3.1.1. Türkiye'de Yerleşmiş Olanlar	18
3.1.2. Yabancı Memlekette Oturan Türk Vatandaşları	20
3.2.Dar Mükellefiyet	21
4. GELİRİN UNSURLARI.....	23
İKİNCİ BÖLÜM	25
TİCARİ KAZANÇ	25
1. TİCARİ FAALİYETİN KAPSAMI	25
2. TİCARİ FAALİYETİN ÖZELLİKLERİ	26
2.1.Emek-Sermaye Özelliği	26
2.2.Devamlılık Özelliği	26
2.3.Organizasyon Özelliği.....	26
2.4.Hacim Özelliği	27
2.5.Gelir ve Kazanç Elde Etme Özelliği	27
3. TİCARİ KAZANCIN ELDE EDİLMESİ.....	27
4. ŞAHİS ŞİRKETLERİNİN GELİR VERGİSİ KARŞISINDAKİ DURUMU	28
4.1.Adi Ortaklık.....	28
4.2.Kollektif Şirketler.....	29
4.3.Adi Komandit Şirketler	30
4.4. Sermaye Şirketlerinin Ortakları	30
4.5. İş Ortaklıkları	31
4.6. Şahıs Şirketi Ortaklarının Elde Edikleri Kazançlar.....	31
5. TİCARİ KAZANCIN TESPİT ŞEKİLLERİ	31
5.1. Basit Usulde Kazancın Tespiti	32
5.1.1. Kimler Basit Usulde Kazancını Tespit Edebilecektir	32
5.1.2. Basit Usule Tabi Olmanın Şartları.....	32
5.1.2.1.Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartları.....	32

5.1.2.2. Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları.....	33
5.1.3. Basit Usulden Yararlanamayacak Olanlar	34
5.1.3.1. Cumhurbaşkanlığı Kararları ve Bakanlar Kurulu Kararları (BKK) Uyarınca Gerçek Usulde Vergilendirilen Mükellefler.....	35
5.1.4. Özellik Arz Eden Durumlar	37
5.1.4.1. Birden Fazla Ticari Araçla Veya Birden Fazla İşyerinde Faaliyette Bulunma	37
5.1.4.2. İnternet ve Benzeri Elektronik Ortamlarda Faaliyette Bulunma.....	38
5.1.5. Basit Usulde Tespit Olunan Kazançlarda Gelir Vergisi İstisnası	40
5.1.6. Ortaklıklarda Basit Usule Tabi Olmanın Şartları	42
5.1.6.1. Faaliyetin Ortaklık Halinde Yürütülmesi	43
5.1.6.2. Faaliyetin Birden Fazla İşe Ortak Olunmak Suretiyle Yürütülmesi	43
5.1.6.3. Faaliyetin Şahsi İş Yanında Başka İşe Ortak Olarak Yürütülmesi	43
5.1.7. Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti ve Belge Düzeni	44
5.1.8. Kazancı Basit Usulde Tespit Edilen Mükelleflerin Gerçek Usulde Vergilendirmeye Geçiş Esasları	45
5.1.8.1. Basit Usulden Gerçek Usule Geçiş	45
5.1.8.2. Gerçek Usulden Basit Usule Geçiş	46
5.1.8.3. İşini Terk Eden Mükelleflerin Durumu.....	47
5.2. Gerçek Usulde Vergilendirme.....	48
5.2.1. Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti	49
5.2.2. İşletme Hesabı Esasında Ticari Kazancın Tespiti.....	50
6. TİCARİ KAZANCIN TESPİTİNDE İNDİRİLECEK GİDERLER.....	51
6.1. Ticari Kazancın Elde Edilmesi ve İdame Ettirilmesi İçin Yapılan Genel Giderler	51
6.2. Götürü Gider	52
6.3. Binek Otomobillere İlişkin Kiralama ve İktisap Giderleri.....	53
6.4. Hizmetli ve İşçilerin İş Yerinde veya İş Yerinin Müştemilatında İlaş ve İbate Giderleri, Tedavi ve İlaç Giderleri, Sigorta Primleri ve Emekli Aidatı, 27. Maddede Yazılı Giyim Giderleri	56
6.5. İşle ilgili Olmak Şartıyla, Mukavelenameye; İlama veya Kanun Emrine İstinaden Ödenen Zarar, Ziyan ve Tazminatlar	57
6.6. İşle ilgili ve Yapılan İşin Ehemmiyeti ve Genişliği ile Mütenasip Seyahat ve İkamet Giderleri	58
6.7. Kiralama Yoluyla Edinilen veya İşletmeye Dahil Olan ve İşte Kullanılan Taşıtların Giderleri	58
6.8. Aynı Vergi Resim ve Harçlar	61
6.9. Vergi Usul Kanunu Hükümlerine Göre Ayrılan Amortismanlar	61
6.9.1. Binek Otomobillerde Amortisman Uygulaması	62
6.10. İşverenlerce, Sendikalar Kanunu Hükümlerine göre Sendikalara Ödenen Aidatlar ...	67
6.11. İşverenler Tarafından Ücretliler Adına Bireysel Emeklilik Sistemine Ödenen Katkı Payları.....	67
6.12. Gıda Bankacılığı Faaliyetinde Bulunan Dernek ve Vakıflara Yapılan Bağışlar.....	69
6.13. Bağ-Kur Primleri.....	70
7. TİCARİ KAZANCIN TESPİTİNDE İNDİRİLEMEMEYECEK GİDERLER.....	70
7.1. Teşebbüs Sahibi ile Eşinin ve Çocuklarının İşletmeden Çektikleri Değerler ile Bu Kişilere Yapılan Bazı Ödemeler	72
7.2. Her Türlü Para Cezaları, Vergi Cezaları, Gecikme Zamları ve Faizleri, Teşebbüs Sahibinin Suçlarından Doğan Tazminatlar ile Bu Gibi Şahsi Vergiler.....	72

7.3. Her Türlü Alkol ve Alkollü İçkiler ile Tütün ve Tütün Mamullerine Ait İlan ve Reklâm Giderleri	73
7.4. Motorlu Deniz Taşıtları ve Hava Taşıtlarından İşletmenin Esas Faaliyet Konusu ile İlgili Olmayanların Giderleri ile Amortismanları	73
7.5. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı.....	74
7.5.1. İlişkili Kişi	74
7.5.2. Emsallere Uygunluk İlkesi.....	77
7.5.3. Hazine Zararı Şartı.....	84
7.6. Finansman Gider Kısıtlaması	85
7.6.1. Gider Kısıtlaması Kapsamına Giren Mükellefler	86
7.6.2. Finansman Gider Kısıtlamasının Uygulanacağı Dönem	87
7.6.3. 1/1/2013 Tarihinden Önce Yapılan Borçlanmalara İlişkin Finansman Giderlerinin Durumu.....	87
7.6.4. Gider Kısıtlaması Kapsamına Giren Yabancı Kaynaklara Ait Gider ve Maliyet Unsurları.....	87
7.6.5. Geçici Vergilendirme Dönemlerinde Finansman Gider Kısıtlaması.....	90
7.6.5. Yıllara Sari İnşaat Ve Onarma İşleri İle Uğraşan Mükelleflerde Gider Kısıtlaması Uygulaması.....	92
7.6.6. Finansman Gideri Yanında Finansman Gelirinin de Bulunması Durumu.....	94
7.6.7. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı ve Binek Otomobillerde Gider Kısıtlaması Uygulamaları Nedeniyle KKEG Olarak Dikkate Alınan Finansman Giderlerinin Durumu	97

8. DİĞER KANUNLARA GÖRE İNDİRİLEBİLECEK VE İNDİRİLEMeyecek GİDERLER..... 97

9. YILLARA SARI İNŞAAT VE ONARMA İŞLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ..... 99

9.1. Yıllara Sari inşaat ve Onarım İşinin Özellikleri	99
9.2. İnşaat ve Onarım İşinde İşin Başlangıç Tarihi	99
9.3. İnşaat ve Onarım İşinde İşin Bitim Tarihi	100
9.4. İnşaat ve Onarım İşlerinde Ortak Genel Giderlerin Dağıtımı	101
9.5. İnşaat ve Onarım İşlerinde Amortismanların Dağıtımı	102
9.6. Yıllara Sari İnşaat ve Onarım İşlerinde Tevkifat Uygulaması	102

10. HASILAT ESASLI KAZANÇ TESPİTİ..... 104

10.1. Uygulamadan Yararlanmaya İlişkin Talepte Bulunulması Ve Bu Taleplerin Değerlendirilmesi	105
10.2. Vergiye tabi kazancın hesaplanması	106
10.3. Uygulamadan çıkış	109
10.4. Uygulamaya ilişkin şartların kaybedilmesi	110

11. İSTİSNA VE MUAFİYETLER 110

11.1. PTT Acentelerinde Kazanç İstisnası	110
11.2. Sergi ve Panayır Kazançları İstisnası	110
11.3. Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Eğitim Ve Öğretim İşletmelerinde Kazanç İstisnası	111
11.4. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası	114
11.4.1. İstisna Uygulaması.....	116
11.4.2. Yararlanılacak İstisna Tutarı.....	117
11.4.3. Diğer Hususlar	118

11.5. Avrupa Birliği Organlarıyla Akdedilen ve Usulüne Göre Yürürlüğe Konulan Anlaşmalar Çerçevesinde Proje Karşılığı Sağlanan Hibelerde İstisna.....	120
11.6. Sınai Mülkiyet Haklarında İstisna.....	120
11.7. Serbest Bölgede Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna	121
11.8. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Yapılan Faaliyetler Sonucu Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna	123
11.9. Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerin İşletilmesinden ve Devrinden Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna.....	124
11.10. Türkiye Varlık Fonu ile İlgili Muafiyet	125
11.11. Sosyal İçerik Üreticiliği, İnternet ve Benzeri Elektronik Ortamlar Üzerinden Sunulan Hizmetler İle Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnası	125
11.11.1. Tanımlar.....	128
11.11.2. İstisnadan Faydalanabilecekler, Faydalanma Şartları Ve İstisna Uygulamasında Özellik Arz Eden Durumlar	129
11.11.3. Bankalar Tarafından Yapılacak İşlemler Ve Tevkifat Uygulaması.....	140
11.11.4. İstisnadan Faydalananların Yükümlülükleri Ve Belgelendirme.....	140
11.11.5. Takvim Yılı İçerisinde İstisnadan Faydalanmak Veya İstisnadan Vazgeçmek İsteyen Mükelleflerin Durumu	143
11.11.6. İstisna Şartlarını Sağlamadığı Tespit Edilenler	144
11.12. Vergiden Muaf Esnaf	145
11.12.1. Esnaf Muaflığı Belgesi İle İlgili Düzenlemeler	153
11.12.2. Esnaf Muaflığından Faydalananlarda Belge Düzeni	154
12. TİCARİ KAZANÇLARDA GÜNLÜK HASILAT TESPİTİ VE GELİR VERGİSİ MATRAHININ BELİRLENMESİ.....	154
12.1. Günlük Hasılat Tutarlarının Tespitinden Hareketle Ortalama Günlük Ve Aylık Hasılat İle Yıllık Hasılat Tutarlarının Tespiti.....	155
13. ELEKTRONİK TİCARET KAPSAMINDA YAPILAN ÖDEMELERDE TEVKİFAT UYGULAMASI	164
13.1. Tanımlar	164
13.2. Tevkifat Yükümlülüğünün Mahiyeti Ve Kapsamı.....	165
13.3. Elektronik Ticaret Kapsamında Tevkif Edilecek Verginin Matrahı, Beyanı ve Ödenmesi.....	166
13.3.1. Tevkif Edilecek Verginin Matrahının Belirlenmesi, Beyanı Ve Ödenmesi	166
13.4. Tevkifat Yapılmayacak Ödemeler, Tevkif Edilen Vergilerin Mahsubu ve İadesi....	170
13.4.1. Tevkifat Yapılmayacak Ödemeler	170
13.4.2. Tevkif Edilen Vergilerin Mahsubu Ve İadesi.....	174
14. TİCARİ KAZANÇTA BEYAN ESASLARI.....	175
14.1. Gerçek Usulde Vergilendirilen Ticari Kazançlar.....	175
14.2. Basit Usulde Tespit Edilen Ticari Kazançlar	175
14.3. Sosyal İçerik Üreticiliği İle Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinden Elde Edilen Ticari Kazançlar.....	175
15. TİCARİ KAZANÇ BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER	176
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	181
ZİRAİ KAZANÇLAR	181
1.TANIMI VE SINIRLARI.....	181

2. ZİRAİ KAZANÇLARDA VERGİLEME ESASLARI.....	182
3. ZİRAİ İŞLETME HESABI ESASINA GÖRE KAZANCIN GERÇEK USULDE TESPİTİ.....	184
4. ZİRAİ İŞLETME HESABI ESASINDA HASILAT UNSURLARI.....	185
5. ZİRAİ İŞLETME HESABI ESASINDA GİDERLER.....	186
6. HÂSILATTAN İNDİRİLEMEYECEK GİDERLER.....	187
7. ZİRAİ KAZANÇLA İLGİLİ İSTİSNALAR.....	187
7.1. Teşvik İkramiyesi.....	187
7.2. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası.....	187
7.3. Tarımsal Destekleme Ödemelerinde Kazanç İstisnası.....	187
8. ZİRAİ KAZANCIN BEYAN ESASLARI.....	188
8.1. Gerçek Usulde Vergilendirilen Zirai Kazançlar.....	188
8.2. Gerçek Usulde Vergilendirilmeyen Zirai Kazançlar.....	189
9. ZİRAİ KAZANCIN BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER.....	189
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	192
ÜCRETLER.....	192
1. ÜCRETİN UNSURLARI.....	192
2. ÜCRET SAYILAN ÖDEMELER.....	193
3. ÜCRETLERDE ELDE ETME VE SAFİ TUTARIN TESPİTİ.....	194
3.1. Şahıs Sigorta Primleri ve Bireysel Emeklilik Katkı Payları.....	195
3.1.1. Bireysel Emeklilik Sistemine Ödenen Katkı Payları.....	195
3.1.2. Ödenen Şahıs Sigorta Primlerinin Ücret Matrahının Tespitinde İndirimi.....	195
4. ÜCRETLERLE İLGİLİ BİR KISIM İNDİRİM VE İSTİSNALAR.....	197
4.1- Elçilik ve Konsolosluklarda Çalışan Hizmetlilerde Ücret İstisnası.....	197
4.2- Sporculara Yapılan Ücret ve Ücret Sayılan Ödemelerin Vergilendirilmesi.....	198
4.2.1- Sporculara yapılan ücret ödemelerinde tevkifat uygulaması.....	198
4.2.2- Sporculara yapılan ücret ödemelerinin beyanı ve tevkif suretiyle kesilen gelir vergisinin mahsubu.....	199
4.3- Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerde Çalışan Gemi Adamlarına Ödenen Ücretlere İlişkin İstisna.....	201
4.4- Ücretlerde İstisnalar.....	202
4.5- Asgari Ücret İstisnası.....	217
4.5.1. İstisnanın Kapsamı ve Uygulaması.....	218
4.5.2. Asgari Ücretli Olarak Çalışanlarda Gelir Vergisi İstisnası.....	219
4.5.3. Asgari Ücretin Üzerinde Ücret Geliri Elde Edenlerde Gelir Vergisi İstisnası... ..	222
4.5.4. Birden Fazla İşverenden Ücret Alınması Durumunda İstisnanın Uygulanması.....	225
4.5.5. Teşvik ve istisna kapsamındaki ücret ödemeleri.....	225
4.5.6. Yıllık Beyanname Verilmesi Halinde İstisna Uygulaması.....	227
4.5.7. Ücret Bordrosu Ve Hesaplamalar.....	230
4.6- Gider Karşılıklarında İstisnalar.....	230
4.7- Tazminat ve Yardımlarda İstisnalar.....	232

4.8- Vatan Hizmetleri Yardımlarında İstisnalar	240
4.9- Teçhizat ve Tayın Bedellerinde İstisnalar.....	240
4.10- Tahsil ve Tatbikat Ödemelerinde İstisnalar	241
4.11- Teşvik, İkramiye ve Mükafatlarında İstisnalar	241
4.12- Engellilik İndirimi.....	245
4.13- Serbest Bölgelerde İstihdam Edilen Personele Ödenen Ücretler.....	246
4.14- Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Çalıştırılan Ar-Ge, Tasarım ve Destek Personelinin Bu Görevleri İle İlgili Ücretleri.....	248
4.15. Araştırma Alt Yapılarında Çalışan AR-GE ve Destek Personelinin Ücretlerine İlişkin İstisna	250
4.16. Elektrik, Doğalgaz ve Benzeri Isınma Giderleri Karşılığı Olarak Çalışanlara Yapılan Ödemelerde Gelir Vergisi İstisnası	251
4.17. Yurt Dışına Hizmet Veren İşletmelerde İndirim.....	254
4.17.1. Yurt dışına hizmet veren işletmelerin istihdam ettikleri hizmet erbabının ücretlerine ilişkin indirim uygulaması.....	254
4.17.2. İndirimden faydalanma şartları	255
4.17.3. İndirim tutarı	256
4.17.4. Bildirim ve beyan.....	257
4.18. 5746 Sayılı Kanunda Düzenlenen Gelir Vergisi Stopaj Teşviki Uygulaması	259
4.19. Gelir Vergisi Kanununun Geçici 80'nci Maddesi Çerçevesinde Uygulanan Gelir Vergisi Stopaj Teşviki.....	262
4.20. 4447 Sayılı Kanununun Geçici 21'nci Maddesi Çerçevesinde Uygulanan Gelir Vergisi Stopaj Teşviki.....	263
4.21. Hizmet Erbabına Pay Senedi Verilmek Suretiyle Sağlanan Menfaatlerde Ücret İstisnası.....	268
4.21.1. İstisnanın kapsamı.....	268
4.21.2. İstisnadan yararlanma şartları	269
4.21.3. İstisnanın uygulanması	270
5. DİĞER ÜCRETLER.....	275
6. ÜCRET GELİRİNİN BEYAN ESASLARI	276
6.1. Beyan Edilmek Zorunda Olan Ücret Gelirleri	276
6.2. Beyan Edilmeyecek Ücret Gelirleri	279
6.2.1. Gelir Vergisinden İstisna Edilen Ücret Gelirleri	279
6.2.2. 2024 Yılında Tutarı 3.000.000,00 TL'yi (2025 Yılında 4.300.000,00 TL'yi) Aşmayan Tek İşverenden Alınan Ücretler	279
6.2.3. Jokeyler, Jokey Yamakları İle Antrenörlerine Yapılan Ödemeler	280
6.3. Birden Fazla İşverenden Elde Edilen Ücret Gelirinin Beyanı	281
6.3.1. Özel Sektör İşyerlerinde Birden Fazla İşverenin Yanında Çalışanların Durumu	285
6.3.2. Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinin Tek İşveren Olarak Değerlendirilmesi.....	287
7. ÜCRET GELİRLERİNİN BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER	290
BEŞİNCİ BÖLÜM	293
SERBEST MESLEK KAZANÇLARI	293
1. TANIMI VE UNSURLARI:	293
2. SERBEST MESLEK ERBABI	293

3. SERBEST MESLEK KAZANCININ TESPİTİ.....	295
3.1. Hâsılat Kavramı.....	295
3.2. Elde Etme (Tahsil Esası)	296
3.3. Mesleki Giderler.....	297
3.4. İşlerde Kullanılan Binek Otomobilin Envantere Dahil Edilmesi.....	299
4. SERBEST MESLEK KAZANCI İLE İLGİLİ İSTİSNALAR	299
4.1. Serbest Meslek Kazançları İstisnası	299
4.1.1. Kanun Hükmü.....	299
4.1.2. İstisna Kapsamı	300
4.1.3. İstisnadan Yararlanma Şartları.....	301
4.1.4. İstisna Uygulaması, Beyan Ve Tevkif Suretiyle Ödenen Vergilerin Mahsubu 302	
4.1.5. Tevkifat Uygulaması	304
4.1.6. Defter Tutam ve Belge Düzeni.....	305
4.2. Sergi ve Panayır Kazançları İstisnası	307
4.3. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası	307
5. SERBEST MESLEK KAZANÇLARININ VERGİLENDİRİLMESİ.....	307
6. MESLEKİ KAZANÇLARDA GÜNLÜK HASILAT TESPİTİ VE GELİR VERGİSİ MATRAHININ BELİRLENMESİ.....	308
6.1. Günlük Hasılat Tutarlarının Tespitinden Hareketle Ortalama Günlük Ve Aylık Hasılat İle Yıllık Hasılat Tutarlarının Tespiti.....	309
7. SERBEST MESLEK KAZANCININ BEYAN ESASLARI.....	312
8. SERBEST MESLEK KAZANÇLARININ BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER	313
ALTINCI BÖLÜM.....	319
GAYRİMENKUL SERMAYE İRADİ.....	319
1. MAHİYETİ VE TANIMI.....	319
2. GAYRİMENKUL SERMAYE İRADININ MÜKELLEFLERİ.....	319
3. GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARI.....	320
4. GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARINDA GAYRİSAFİ HÂSILATIN TESPİTİ 321	
5. EMSAL KİRA BEDELİ ESASI.....	322
6. GAYRİMENKUL SERMAYE İRADİ İSTİSNASI	323
6.1. Gayrimenkul Sermaye İradı İstisnasından Yararlanamayacak Olanlar	324
6.2. Basit Usulde Kazancını Tespit Eden Mükelleflerin Gayrimenkul Sermaye İradı İstisnasından Yararlanıp Yararlanamayacağı.....	325
6.3. Serbest Meslek Kazancı İstisnasından Yararlanan Mükelleflerin Gayrimenkul Sermaye İradı İstisnasından Yararlanıp Yararlanamayacağı	325
6.4. Gelirleri Belirli Tutarı Geçen Mükellefler	326
7. GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARININ TESPİTİNDE GAYRİSAFİ HÂSILATTAN İNDİRİLEBİLECEK GİDERLER.....	328

7.1. Gerçek Gider Usulü.....	328
7.2. Götürü Gider Usulü.....	331
8. KİRA ÖDEMELERİNİN BELGELENDİRİLMESİ	332
9. GAYRİMENKUL SERMAYE İRATLARININ BEYAN ESASLARI	338
9.1. Konut Kira Gelirlerinin Beyanı.....	338
9.2. İşyeri Kira Gelirlerinin Beyanı.....	338
9.3. İstisna Uygulanmayan ve Tevkif Suretiyle Vergilendirilmemiş Gayrimenkul Sermaye İratlarının Beyanı.....	339
9.4- Tevkif Suretiyle Vergilendirilmiş Gayrimenkul Sermaye İratlarının Beyanı.....	340
10. DİĞER HUSUSLAR	340
10.1. Gayrimenkul Sermaye İratlarında Defter, Kayıt Ve Belgelerin Saklanması	340
10.2. Gayrimenkul Sermaye İratlarında Zarar	340
10.3. Dar Mükellefiyette Gayrimenkul Sermaye İradının Türkiye’de Elde Edilmesi	341
11. GAYRİMENKUL SERMAYE İRADI BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER.....	341
YEDİNCİ BÖLÜM	355
MENKUL SERMAYE İRATLARI.....	355
1-MAHİYETİ VE TANIMI.....	355
2. MENKUL SERMAYE İRADI SAYILMAYAN GELİR UNSURLARI.....	358
3. SAFİ İRADIN TESPİTİNDE İNDİRİLECEK GİDERLER	358
4. MENKUL KIYMETİN İKTİSAP VE İHRAÇ TARİHİNİN ÖNEMİ	358
5. MENKUL SERMAYE İRATLARINDA BEYAN ESASLARI	360
5.1. Tutarı Ne Olursa Olsun Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları.....	360
5.2. Tek Primli Yıllık Gelir Sigortalarından Elde Edilen Gelirler	361
5.3. İndirim Oranına Tabi Olması Nedeniyle Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları	362
5.4. 13.000-TL’lik Tutarı Aşması Halinde Beyan Edilecek Menkul Sermaye İratları	362
5.5. Kâr Paylarının Vergilendirilmesi	364
5.5.1. Tam Mükellef Kurumlardan Elde Edilen Kâr Paylarının Vergilendirilmesi.....	364
5.5.2. Dar Mükellef Kurumlardan Elde Edilen Kâr Paylarının Vergilendirilmesi	365
5.5.3. Sermaye Şirketlerinin İktisap Ettikleri Kendi Hisse Senetleri ve Ortaklık Payları	367
5.6. Vergiye Tabi Gelirler Toplamının 230.000-TL’yi Aşmaması Halinde Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları.....	368
6. MENKUL SERMAYE İRADI BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER	371
SEKİZİNCİ BÖLÜM.....	376
DİĞER KAZANÇ VE İRATLAR	376
DEĞER ARTIŞI KAZANÇLARI	376
1. MENKUL KIYMETLERİN VE DİĞER SERMAYE PİYASASI ARAÇLARININ	
ELDEN ÇIKARILMASINDAN SAĞLANAN KAZANÇLARIN	
VERGİLENDİRİLMESİ VE BEYANI.....	376

1.1. Menkul Kıymetlerin Ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Elden Çıkarılmasından Sağlanan Kazançlar İçin 01.01.2006 Tarihinden İtibaren Geçerli Olan Düzenleme	377
1.2. Menkul Kıymetlerin ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Elden Çıkarılmasından Sağlanan Kazançlar İçin 31.12.2005 Tarihinde Geçerli Olan Düzenleme.....	378
1.3. Üretici Fiyatları Genel Endeksi (ÜFE) Değişim Oranları.....	380
1.4. Gerçek Kişilerce Menkul Kıymetler Ve Diğer Sermaye Piyasası Araçlarının Elden Çıkarılmasından Sağlanan Kazançlar.....	381
1.5. Dar Mükelleflerin (Kurumlar Dâhil) Türkiye'ye Getirdikleri Yabancı Paralarla İktisap Ettikleri Menkul Kıymetlerin ve İştirak Hisselerinin Elden Çıkarılmasında Vergilendirme	384
2. GAYRİMENKULLERİN ELDEN ÇIKARILMASINDAN DOĞAN KAZANÇLAR	385
2.1. Beyan Edilmeyecek Olanlar	385
2.2. Gayrimenkullerin Elden Çıkarılmasında Safi Kazancın Tespiti	387
2.3. Gayrimenkul Satışlarında Beş Yıllık Sürecin Başlangıcı Nasıl Tespit Edilecektir?... 388	
2.4. Cins Tashihi Yapılan Gayrimenkullerde İktisap Tarihi Nasıl Belirlenecektir?	390
3. TELİF HAKLARI VE İHTİRA BERATLARININ ELDEN ÇIKARILMASI.....	391
4. ORTAKLIK HAKLARININ VEYA HİSSELERİNİN ELDEN ÇIKARILMASINDAN DOĞAN KAZANÇLAR	392
5. DİĞER HAKLARIN ELDEN ÇIKARILMASINDAN DOĞAN KAZANÇLAR.....	393
6. FAALİYETİ DURDURULAN BİR İŞLETMENİN KISMEN VEYA TAMAMEN ELDEN ÇIKARILMASINDAN DOĞAN KAZANÇLAR.....	395
7. TİCARİ PLAKALARIN ELDEN ÇIKARILMASINDAN DOĞAN KAZANÇLAR	396
ARIZİ KAZANÇLAR	396
8. İSTİSNAYA TABİ ARIZİ KAZANÇLAR.....	396
9. İSTİSNAYA TABİ OLMAYAN ARIZİ KAZANÇLAR.....	397
10. DİĞER KAZANÇ VE İRATLARIN BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER	398
İKİNCİ KISIM	402
BEYAN ESASI	402
BİRİNCİ BÖLÜM.....	402
GELİRİN TOPLANMASI VE BEYANI	402
1. GENEL AÇIKLAMA	402
2. TAM MÜKELLEF GERÇEK KİŞİLERCE YILLIK BEYANNAME İLE BEYAN EDİLMESİ ZORUNLU OLAN GELİRLER	403
2.1. Gerçek Usulde Vergilendirilen Ticari Kazançlar.....	403
2.2. Gerçek Usulde Vergilendirilen Zirai Kazançlar.....	403
2.3. Serbest Meslek Kazançları	404
2.4. İstisna Haddini Aşan Ve/Veya Tevkif Suretiyle Vergilendirilmemiş Kazanç Ve İratlar	405
2.5. Yabancı Memleketlerde Elde Edilen Kazanç Ve İratlar	406

3. TAM MÜKELLEFLER GERÇEK KİŞİLERCE BEYAN EDİLMEMEYEN GELİRLER	406
3.1. Basit Usulde Tespit Edilen Ticari Kazançlar	407
3.2. Sosyal İçerik Üreticiliği İle Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinden Elde Edilen Ticari Kazançlar.....	407
3.3. Gerçek Usulde Vergilendirilmeyen Zirai Kazançlar.....	408
3.4. Tek İşverenden Alınan ve Vergi Tevkifatına Tabi Tutulmuş Ücretler (2024 Yılında Tutarı 3.000.000,00 TL'yi aşmayan)	408
3.5. Diğer Ücretler.....	409
3.6. Gelir Vergisinden İstisna Edilen Ücret Gelirleri.....	409
3.7. Gelir Vergisi Kanunu'nun 75'inci Maddesinin 15 ve 16 Numaralı Bentlerinde Yazılı Menkul Sermaye İratları.....	409
3.8. 5300 Sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu Kapsamında Düzenlenen Ürün Senetlerinin Elden Çıkarılmasından Elde Edilen Kazançlar	411
3.9. Avrupa Birliğinden Sağlanan Hibeler	411
3.10. Kazanç Ve İratların İstisna Hadleri İçinde Kalan Kısımları	412
4. BELİRLİ BİR TUTARI AŞMASI HALİNDE BEYAN EDİLECEK GELİRLER...	413
4.1. Birden Fazla İşverenden Elde Edilen Ücret Gelirinin Beyanı	413
4.2. Vergiye Tabi Gelirler Toplamının 230.000 TL'yi (2024 Yılı Gelirleri İçin) Aşmaması Halinde Beyan Edilmeyecek Menkul Sermaye İratları Ve Gayrimenkul Sermaye İratları.....	417
4.3. 13.000-TL'lik Tutarı (2024 Yılı Gelirleri İçin) Aşması Halinde Beyan Edilecek Menkul Sermaye İradı Ve Gayri Menkul Sermaye İradı	419
5. DAR MÜKELLEFLER GERÇEK KİŞİLERCE BEYAN EDİLECEK VE EDİLMEMEYEN GELİRLER	421
6. HAZIR BEYAN SİSTEMİ	423
6.1. Kapsam ve Uygulama	424
6.2. Sisteme Giriş	426
6.3. Sorumluluk.....	427
İKİNCİ BÖLÜM	428
YILLIK BEYANNAMEDE MAHSUP EDİLECEK	428
İNDİRİMLER VE GEÇMİŞ YIL ZARARLARI	428
1. ZARAR MAHSUBU	428
1.1. Geçmiş Yıl Zararları.....	428
1.2. Kazanç Ve İratlardan Mahsup Edilemeyecek Zararlar	428
1.3. Yurt Dışı Zararların İndirimi.....	429
1.3.1. Yurt Dışı Zararların Tevsiki	429
1.3.2. Her Yıl İçin Denetim Yaptırma Zorunluluğu	429
1.3.3. Yurt Dışında Zarar Mahsubu	430
2. MAHSUP EDİLECEK İNDİRİMLER	431
2.1. Sigorta Primi ve Bireysel Emeklilik Katkı Payı.....	431
2.2. Bağ- Kur Primleri.....	432
2.3. Genel Olarak İndirim Konusu Yapılabilecek Bağış Ve Yardımlar.....	433
2.4. Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması İle Kültürel ve Sanatsal Faaliyetlerin Desteklenmesi Amacıyla Yapılan Bağış ve Yardımlar	434

2.5. Okul, Sağlık Tesisi, Öğrenci Yurdu, Çocuk Yuvası, Yetiştirme Yurdu, Huzur Evi, Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi İle İbadethaneler, Yaygın Din eğitimi Verilen Tesisler, Gençlik Merkezleri ve İzcilik Kampları İçin Yapılan Bağış ve Yardımlarda İndirim.....	435
2.5.1. Düzenleme Kapsamındaki Bağış ve Yardımlar.....	436
2.5.2. Bağış ve Yardımın İndirim Konusu Yapılacağı Dönem.....	437
2.5.3. Bağış veya Yardımın Aynı Olması.....	437
2.5.4. Bağış ve Yardımların Özel Kanunlar Gereğince İndirimi	437
2.6- Sağlık ve Eğitim Harcamalarında İndirim	438
2.7. Serbest Meslek Erbabında Engellilik İndirimi	438
2.8. Gıda Bankacılığı Faaliyetinde Bulunan Dernek Ve Vakıflara Yapılan Bağış Ve Yardımlar	439
2.8.1. Bağışın Yapılacağı Dernek veya Vakıflar	440
2.8.2. Bağışa Konu Olacak Mallar ve Bağışın Niteliği	440
2.8.3. Bağışı Yapanlarca Düzenlenecek Belge	440
2.8.4. Dernek ve Vakıflarca Düzenlenecek Belge	441
2.8.5. Kayıt Düzeni ve Beyannamelerde Gösterim	441
2.9. Sponsorluk Harcamaları	441
2.10. Araştırma ve Geliştirme Harcamaları	442
2.11. Cumhurbaşkanınca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Yapılan Bağış Ve Yardımlar	443
2.12. Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine Yapılan Bağış veya Yardımlar	443
2.13. Girişim Sermayesi Fonu.....	443
2.13.1. Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları	444
2.13.1.1. Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarının Faaliyeti.....	444
2.13.1.2. Girişim Sermayesi Yatırımı Nedir?.....	444
2.13.1.3. Girişim Şirketi Nedir?	445
2.13.1.4. Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığının Yan Faaliyetleri Nelerdir?	445
2.13.2. İndirim Şartları.....	446
2.13.3. İndirim Tutarının Hesaplanması	446
2.13.4. Fon Tutarının Vergilendirilmesi	448
2.14. Teknoloji Geliştirme Bölgesinde Faaliyette Bulunanlara Sermaye Desteği.....	448
2.15. Teknogirişim Sermayesi Desteği	449
2.16. Türkiye'den Yurtdışı Mukimi Kişi ve Kurumlara Verilen Hizmetler	450
2.16.1. İndirim Kapsamındaki Hizmetler	451
2.16.2. İndirimden Faydalanma Şartları	452
2.16.2.1. İndirimden Faydalanabilecek İşletmelerin Esas Faaliyet Konusu	452
2.16.2.2. Hizmetin, Türkiye'den Münhasıran Yurt Dışı Mukimi Kişi ve/veya Kurum İçin Yapılmış Olması	453
2.16.2.3. Faturanın Yurt Dışı Mukimi Kişi ve/veya Kurum Adına Düzenlenmesi	453
2.16.2.4. Türkiye'den verilen, mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme ve veri analizi hizmetlerinden yurt dışında yararlanılması... ..	453
2.16.2.5. İlgili bakanlığın izin ve denetimine tabi olarak Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere verilen eğitim ve sağlık hizmetleri ile mesleki eğitim hizmetlerinin yararlanıcısının yurt dışında olması	453
2.16.2.6. Kazancın Türkiye'ye transfer edilmesi	454
2.16.3. Türkiye'den Yurt Dışı Mukimi Kişi ve/veya Kurumlara Verilen Hizmetlerden Elde Edilen Kazancın Tespiti, Kayıtlarda İzlenmesi ve Beyanı	454
2.16.3.1. İndirim Tutarının Tespiti	454

2.16.3.2. Kazançların Kayıtlarda İzlenmesi	454
2.16.3.3.Esas Faaliyet Konusu Dışındaki Gelirler	455
2.17. Korumalı İşyeri İndirimi	455
2.18. Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi	455
2.18.1. Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi Uygulaması	456
2.18.2. İndirimden Yararlanma Şartları	456
2.18.3. İndirim Dönemi, İndirime Esas Tutarın Hesaplanması ve İndirimin Sınırı	457
2.18.4. Şartların İhlal Edilmesi Durumunda Uygulama	457
2.18.5. Mücbir Sebep Halleri.....	458
2.18.6. Bildirim Yükümlülüğü.....	459
2.19. Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesiyle Mal İhracatı Kapsamında Elde Edilen Kazançlarda İndirim	459
2.19.1. Tanımlar.....	460
2.19.2. İndirimden yararlanabilecek mükellefler ve yararlanma şartları	461
2.19.3. Uygulanacak indirim oranı	464
2.19.4. İndirimden geçici vergi dönemlerinde yararlanılması ve kur farklarının indirim tutarında dikkate alınmaması	464
2.20. EXPO Antalya Ajansına Yapılacak Nakdi ve Ayni Bağış ve Yardımlar ile Sponsorluk Harcamaları	466
2.21. Zarar Beyanında Bağış ve Yardımların Durumu	466
2.22. Diğer Özel Kanunlara Göre Tamamı İndirilecek Bağış ve Yardımlar.....	467
3. MATRAH VE GELİR UNSURLARINDAN İNDİRİLEMEYECEK GİDERLER ..	468
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	469
VERGİ BİLDİRİMİ İLE MAHSUP VE İADE	469
1. VERGİ BİLDİRİMİ.....	469
1.1. Gelir Unsurlarının Toplanması.....	469
1.2. Gelir Vergisinin Hesaplanması	469
1.2.1. 2024 Yılı Gelirlerine Uygulanacak Vergi Nispeti	470
1.2.2. 2025 Yılı Gelirlerine Uygulanacak Vergi Nispeti	470
1.3. Ücret Gelirlerinde Gelir Vergisinin Hesaplanması	470
1.4. İndirimli Gelir Vergisi Uygulaması	472
2. MAHSUP VE İADE	475
2.1. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Mahsup Ve İadesi.....	476
2.1.1. Yasal Düzenlemeler	476
2.1.2. Beyanname Üzerinden Hesaplanan Vergiye Mahsup	477
2.1.3. Diğer Vergi Borçlarına Mahsup veya Nakden İade.....	477
2.1.3.1. Mahsup Yoluyla İade	477
2.1.3.2. Nakden İade.....	478
2.2. Geçici Verginin Mahsubu Ve İadesi	480
2.2.1. Yasal Düzenlemeler	480
2.2.2. Beyanname Üzerinden Hesaplanan Vergiye Mahsup	480
2.2.3. Diğer Vergi Borçlarına Mahsup veya Nakden İade.....	481
2.2.4. Katma Değer Vergisi İade Alacağının Geçici Vergiye Mahsubu.....	481
2.2.5. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Geçici Vergiye Mahsubu	482
2.3. Gelir Ve Kurumlar Vergisi İle İlgili Vergi Hatalarından Kaynaklanan İade İşlemleri	482
2.3.1. Yasal Düzenlemeler	482
2.3.2. Diğer Vergi Borçlarına Mahsup veya Nakden İade.....	482

2.4. Diğer Hususlar.....	483
2.4.1- İade Talebinin Gerçeğe Aykırı Belgelere Dayanması.....	483
2.4.2. Tevkif Yoluyla Kesilen Verginin, Vergi Sorumlusunca Tahakkuk Ettirilmemesi veya Ödenmemesi	483
2.4.3. Adına Vergi Kesintisi Yapılan ile Gelir Sahibinin Farklı Gerçek veya Tüzel Kişi Olması	484
2.4.4. Yeminli Mali Müşavirlerin Sorumluluğu	484
2.4.5. Gelir/Kurumlar Vergisi Standart İade Sistemi (GEKSİS).....	485
2.5. Yabancı Memleketlerde Ödenen Vergilerin Mahsubu.....	485
2.6. Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi	487
2.6.1. Vergi indiriminden yararlanma şartları.....	487
2.6.2. Gelir Vergisi Mükelleflerinde Vergi İndirimi Uygulaması	493
2.6.3. Ticari, zirai veya mesleki kazancın diğer gelir unsurlarıyla birlikte beyan edilmesi durumunda mükelleflerin yararlanabileceği vergi indirim tutarının tespiti	495
2.6.4. Şartların ihlali halinde yapılacak işlemler	495
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	497
VERGİNİN TARHI VE YILLIK BEYANNAMENİN VERİLMESİ.....	497
1. YILLIK BEYANNAMEDE TARH MUAMELELERİ.....	497
1.1. Tarh Yeri	497
1.2. Tarhiyatın Muhatabı	497
1.3. Vergilendirme Dönemi.....	498
1.4. Tarh Zamanı	498
2. YILLIK BEYANNAMENİN VERİLMESİ.....	498
2.1. Beyannamenin Verileceği Yer	498
2.2. Beyannamenin Verileceği Süre	499
2.2.1. Özellik Arz Eden Durumlar	499
2.2.1.1. Ölüm Hali	499
2.2.1.2. Memleketi Terk Hali	500
3. YILLIK BEYAN ESASINDA VERGİNİN ÖDENMESİ.....	500
4. BEYANNAME VERMEYENLERE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR	500
BEŞİNCİ BÖLÜM	502
GEÇİCİ VERGİ.....	502
1. GİRİŞ.....	502
2. GEÇİCİ VERGİNİN KAPSAMI.....	502
2.1. Geçici Vergi Mükellefleri	502
2.2. Geçici Vergi Kapsamına Girmeyen Kazançlar	502
3. VERGİLENDİRME DÖNEMLERİ.....	503
3.1. Hesap Dönemi Takvim Yılı Olanlar	503
3.2. Kendilerine Özel Hesap Dönemi Tayin Edilenler.....	503
3.3. İşe Başlama, İş Bırakma Ve Hesap Döneminin Değişmesi	503
4. GEÇİCİ VERGİYE ESAS KAZANCIN TESPİTİ.....	504
5. ÖZELLİK GÖSTEREN DURUMLAR	504

5.1. İndirim ve İstisnaların Dikkate Alınması	504
5.2. Geçmiş Yıl Zararları.....	505
5.3. Bağış, Yardım Ve Sigorta Primi İndirimi	505
5.4. İşli Bırakan Veya Tasfiyeye Giren Mükellefler	505
6. GEÇİCİ VERGİNİN HESAPLANMASI, BEYANI VE ÖDENMESİ.....	506
6.1. Geçici Verginin Hesaplanması.....	506
6.2. Geçici Verginin Beyanı Ve Ödenmesi	507
6.3. Geçici Verginin Mahsubu	508
6.4. Geçici Verginin Hesaplanmasıyla İlgili Örnekler	508
7. RE'SEN VEYA İKMALEN TARHİYAT VE CEZA UYGULAMASI	510
ALTINCI BÖLÜM.....	512
MÜNFERİT BEYANNAME	512
1. MÜNFERİT BEYANNAME	512
1.1. Münferit Beyannamenin Verileceği Vergi Dairesi	513
1.2. Münferit Beyannamelerin Verilme Ve Ödenme Süresi	514
1.3. Münferit Beyannamenin İçeriği	514
1.4. Münferit Beyannameye İlişkin Örnekler.....	515
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	516